VIII. évfolyam. Celldömölk 1912 december 15. 50. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Pénzviszonyaink.

Azt hisszük, nincs senki az országban, a leggazdagabbtól a legszegényebb emberig, a legkisebb háztartástól a legnagyobb, — az államig, aki ne érezné a mai mostoha pénzviszonyok sulyát. A nagy bankok, a kisebb bankoktól, a kisebb bankok a községtől, iparosok, kereskedők kisgazdáktól hónapok óta megvonták a hitelt azzal az indokolással, hogy — pénz nincs. És e pénztelenség, e hitelmegvonásnak meg van a maga mindennapi következménye: nemcsak kisgazdák, kereskedők és iparosok kerülnek mindszámosabban a tönk szélére, de szolid alapon nyugvó nagykereskedő cégek is állandó fizetési zavarokkal küzdenek s mind sürübben érkeznek a csődkérvények a biróságokhoz. Csak a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez 73 csődkérvény érkezett folyó évi szeptember 1-ig s ugyancsak szeptemberig az elrendelt végrehajtások száma a 22 ezeret jóval meghaladta! Szomoruan kell konstatálnunk, hogy egyelőre semmi kilátás sincs a viszonyok némi javulására.

A magyar pénzpiac ezen állandó rosszabbodásának okai részint a mai külpolitikai, részint belpolitikai viszonyokban keresendők. A hosszu idő óta huzódó olasz-török háboru s nyomában támadt európai nagyfeszültség, nemzetközi bonyodalom, melynek szálait Európa diplomáciája — ugy látszik — hiába igyekszik kibogozni: a lehető legnyomasztóbban hatott a kontinens pénzpiacára, általában gazdasági életére. A gazdasági és kulturális fejlődést évtizedekre megbénitó európai háboru ma ugyanis egyáltalán nem érdeke a nemzetközi hálózattal biró tőkének. A japán-orosz háboru bár csak részben érintette Európát, de a nyomában támadt 1907. évi nagy világpiaci válság (némi része e válság előidézésében ugyan Sanfranciskó katasztrófális pusztulása is közrehatott) ujabb memento volt az európai tőkének: fokozottabb óvatosságra intette az európai tőkét. És a nemzetközi tőke ezen fokozottabb óvatosságának volt például köszönhető, hogy Bosznia annexiója miatt háborus bonyodalomba nem kerültünk Oroszországgal. Oroszország ugyanis ujabb, nagyobb államkölcsön felvétele tárgyában kezdett ez időben az európai pénzpiacon tapogatódzni. Minthogy pedig mindenki előtt s mindenütt világos és nyilvánvaló volt Oroszország lappangó terve: még a szövetséges francia pénzpiac is elutasitó magatartást tanusitott

A nemzetközi tőke ujabban tehát mindent elkövet a háborus bonyodalmak elháritására s nagyobb feszültségek idején, minő a mai is, nemcsak háborus, de egyéb, normális produktiv gazdasági vállalkozástól is tartózkodni igyekszik, — mintegy komoly figyelmeztetésképen. Az európai tőkének a produktiv életből való ezen visszavonulása idézte elő. Sőt mondhatjuk, egyenesen maga az a bizonyos veszedelem, amit pénzpiaci válságnak nevezünk.

Magyarország — ugy ahogy — bele van kapcsolva Európa gazdasági vérkeringésébe, ezen európai pénzpiac depressio természetesen itt is érezteti hatását. Hogy azonban ezen gazdasági válság nagyobb mértéket öltött, illetve intezivebben lett érezhető itthon, mint bármely más európai államban, ennek Magyarország speciális gazdasági helyzetében keresendők okai. Magyarország mint agricultur s ezen gazdasági ágban is elmaradt ország — érthetően tőkeszegény ország, aki állandóan a külföld támogatására van utalva. Ez annyit jelent, hogy tőkeszükségletét legnagyobb részt a külföldtől szerzi be. Igy természetes, hogy ugy az állam, mint a nagy magánvállalatok értékpapirjai — melyek tulajdonkép hitel, illetve adóslevelek — tulnyomólag a külföld kezében vannak. A külföld szivesen veszi — sok tőkefeleslege lévén — s tartja e papirokat mindaddig, mig bizalommal van irántunk, mig hitelezői jogait nem látja veszélyeztetve.

Mihelyt azonban a legcsekélyebb okot szolgáltatunk arra, hogy bizalma

A lazaróni.

Irta: Jaksa István.

A »bari« i kikötőben, közvetlen a hajógyár mellett, egy vadonatuj hajó ringott a zöldes hullámokon. Farán hatalmas aranyfelirás: »Lucia«. Egy tompa fütty s a hajó megszabadulva láncaitól, méltóságosan uszott ki az arboc erdők tömkelegéből.

A hajón két utas van. Vranzczay Giorgió olasz földesur, körülbelül 50 ik évét tiporja.

Felesége Lucia, kitől a hajó kapta nevét, mintegy 20 éves lehetett. Bogárfekete szemei igézően hatottak az emberre. Hosszu fürtökben omló haja illatos. Termete karcsu, mint a nád-zál.

Foglalkozására nézve, nem is oly rég, még egy éve a genovai szinházban mint primadonna működött. Itt ismerte meg, első férje. S az ismeretség után következett a házasság, azután a hosszu nászut, melyet a leány hajón akart megtenni. A férj imádta feleségét. A lány pedig utálta férjét. Csakis a pénz ördöge hajtotta a vén cserhez.

— — —

Sürü, sötét éjjel van. A felhők vadul kergetődzve őrületes kánkánt járnak a bóra fütyölésére. A vén »táncmester« a bóra, megunta a szunyókálást, nagyot ásitva, dudorászva kószálódott elő vackából az égig nyuló karszt mögül, hogy a hajósok rémületére eljárja régi táncát.

Mindjárt a parton kezdte meg a mulatságot. A kopár hegyek gránitlejtőjéről lehordta azt a kis földecskét, melyet nemrégiben véres verejtékkel hordott fel a szegény tengerparti nép, hogy benne életükhöz egy kis változatosságot (hagymát, krumplit, kukoricát) termeljen.

A szegények felhordták, dédelgették az amugyis agyagos földet. Hatalmas köveket raktak a szélére, hogy némileg megvédjék az elemek vak dühétől. De mi ebben a köszönet? Az, hogy jön a bóra és simára borotválja az egész hegyet, ugy, hogy még egy rög se marad hirmondónak.

Hatalmas Bóra! Te vagy a legnagyobb zsarnok!

Mert ha szilaj kedvedben éles sivitéssel végigszáguldasz birodalmadon; elveszed a hatalmad alatt lakó néptől a földet, felkorbácsolod a vizet, sőt nemritkán életétől is megfosztod jobbágyodat.

A tenger zugása, az ég dörgése és a villám sistergő cikázása közt mit tegyen a szegény tengerparti nép? Meggyujtja a gyertyát a feszület előtt és imádkozik:

»Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma!« — És a másik napba vetett reménnyel alszik el.

— — —

A vihar tetőpontjára hágott. A hullámok toronymagasságuvá növekedtek. A villámok cikkáztak, az ég dörgött.

Alig egy tengeri mérföldnyire a parttól, egy viharától tépett hajó küzd a bősz hullámokkal. Középárboca letörve, vitorlája leszakitva, mintegy óriási zászló hirdeti a »táncmester« ujabb művét.

megrendüljön, azonnal igyekszik fölbontani a velünk való gazdasági összeköttetést, vissza a piacra dobja papirjainkat. Ily helyzetbe jutottunk ma a külfölddel. Abban a pillanatban, amidőn fölborult a belső alkotmányos élet és alkotmányos faktorrá lett az erőszak — megingott a föld gazdasági bizalma, minek következményekép sietve megindult a külföldi tőkének gazdasági életünkből való kivonása Rengeteg millió csak árfolyamban a veszteségünk.

A külföldet tehát mint hitelezőt ki kell elégíteni. Ehhez tőke kellett. S honnan teremthető elő ily rengeteg pénz? Egyszerűen el kellett vonni az ország gazdasági vérkeringéséből a mindennapi élet céljaira szükséges és befektetett tőkét. Ez a tőkeelvonás Magyarország mai gazdasági válsága Ez a mindennapi létfentartásunkhoz szükséges tőkének gazdasági életünkhöz való kiemelése az eredendő oka annak, hogy a nagy bankok a kisebb bankoktól, a kisebb bankok a közönséggel szemben a normális, produktiv célokra szükséges hitelt is bezüntettek s hogy ma Magyarországon kis és nagy egzisztenciák mind nagyobb és nagyobb tömege sodródik a gazdasági bukás felé. S a legszomorubb pedig az, hegy egyelőre nemhogy javulásra, de a viszonynak még csak stagnálására sincs kilátás. Hogy pedig a ráta emelés mit jelent egy oly előrehaladott belső gazdasági válság közepette, aminőben ma is feledzünk, a régebbi gazdasági válságok lefolyásából következtethetjük

Sárközy István.

Üti viszontagságok.

Irta: Fischer Ignác rabbijelölt.

Künn a szabadban nagy hideg uralkodik. A fagyasztó szél zordon fütyülése folyton rezgésbe hozza szobám ablakait, mintha csak csatangoló fantáziámat akarná folyton az idő kegyetlenségére irányitani. Egy egy ily rezgés aztán mély szánalmat kelt bennem azon sajnálatraméltó emberek iránt, akiknek nem adatott meg azon kényelem, hogy e kegyetlen időben a szobában meleg kályha mellett ülhessenek és kényelenek künn az utcán vagy akár bent a fütetlen szobában fagyoskodni. Süvít a szél, a nyitva hagyott padlásablakok óriási robajjal csapódnak ki és be, a dermesztő hideg vérpiros rózsákat fest az ember arcára. Itt a tél, a zordon és mogorva tél, amikor mindenki, aki csak szerét teheti, bebujik a meleg szobába, akár a medve az ő barlangjába.

Itt a tél és ezzel együtt a szép »Chanukkah« ünnep is. Az évszakok mindig egy-egy ünneppel köszöntenek be, úgy a tavasz a »Peszach«-chal, a nyár a »Sebuoth«-hal, az ősz a sátoros ünneppel, a tél pedig mint már fentebb emlitettük, a »Chanukkával«.

Ki ne tudná, — akár zsidó vallásu, akár nem, — ezen ünnep jelentőséget? Ki ne tudna, hogy azok a szabadság kivivásara, emlékezetére esténkint meggyujtott lángocskák minő jelentőséggel birnak? Ki ne ismerne a történelemnek azon lapjait, amelyek a hős Makkabeusoknak — a pogány rómaiak feletti győzelméről számolnak be? A »Chanukka« a szabadság kivivásanak ünnepe. Ami tehát nemzetünknek március 15., az a zsidóvallásuaknak »Chanukkah«.

Ha eddig ugyanezen oknál fogva tudtam alig bevárni e szép napok megérkezését, ugy az idén egészen más dolog miatt sóvárogtam értük. Alig tudtam bevárni, hogy a rabbiiskola igazgatósága elrendelje az ilyenkor adandó 8—9 napi vakációt. Alig vártam már, hogy haza térhessek szeretteim közé, a családi körbe, amelynek melegségét az ember csak akkor tudja értékelni, amikor attól távol van és idegen városban, idegen emberek között kénytelen é ni.

Node az éveknek látszó napok is csak elmultak valahogyan és végre megadatott az epedve várt vakáció. Röglön csomagoltam és másnap korán reggel kelve felültem a villamosra. De az a hirtelen cselekvés, türe metlenség és meggondolatlanság, amely mindenritkán utázó embernek hű utitársa, egy kis bajba sodort. A második villamos megállóhelynél — szórakozottságomban azt hittem, hogy elértük az állomást — kiszálltam. Természetesen minden egyebet találtam, csak állomást nem. Mire én ezt konstatáltam, addig a kocsi elindult. A német kocsivezető még igy kiáltott vissza:

»Du Schurck' wers't nit abg'stiegen«.

Nem tehettem egyebet, minthogy szépen kisétáltam a vasuthoz, ahol röglön megváltottam jegyemet. A kocsiba lépve már óriási szitkozodást hallottam a kocsi fütetlen volta miatt. Tényleg, az egész vonaton oly hideg volt, hogy az ember tagjai szinte megdermedtek. Az utasok tehetetlen dühükben a gőzfütési váltót majd hidegre, majd pedig melegre állitották. Közben a vonat is megindult. Amilyen tempóban indult, ugyanoly tempóban folytatta utját. A London és Liverpool között közlekedő legelső vonat is ily gyorsasággal haladhatott. Akarcsak egy ökörszekér. A kalauz pedig, akit a kocsiban uralkodó hideg miatt akartunk ráncbaszedni, nem mutatkozott. Végre H. körül az is elő került. Hatalmas alak. Állig bundába burkolva, sapkája füle tövéig lehuzva. Ő is fázott. Ruházata után itélve ugy fest, mint egy valódi orosz, orra pedig azt sejtete, hogy a csémi fajhoz van szerencséje tartozni, de csak addig, mig végre megszólal és akkor egyszerre kitudódik, hogy becsületes magyar paraszt, ki nagyon jól érti a jegylyukasztás mesterséget.

Alig, hogy belépett megszólitom:

— Ugyan kalauz ur, miért nincs a vonat fütve?

— Nem tehetek róla kéremalássan, a mozdonyvezető az oka.

Erre egy hevesvérü bácsika a fülébe kiáltja:

— Hát mondja meg annak az akasztófavirágnak, ha nem füt, lehuzom a mozdonyról.

A kalauz csendre inté őt, mire emberünk még dühösebb lett.

— Velem ne gorombáskodjék, — szólt a kalauz fenyegetőleg.

— Miért, hát ki maga?

— Én itt kalauz vagyok, maga meg csak nulla.

— Maga meg két nulla.

Egyik szó a másikat követte, ugy, hogy a kalauz kénytelen volt a renitens utast a legközelebbi állomáson a vonatról leszállitani. Annyit azonban mégis elértünk a dologgal, hogy a mozdonyvezető a lármától kissé megijedve, alaposan befütött.

— — —

A köz érdekében szavaimnak befejezése előtt meg kell jegyeznem, hogy ezen tarthatatlan állapot (az eset már sokszor megtörtént) a Pozsony—szombathelyi vonalon áll fenn. Elvárjuk, hogy a társaság érdemes igazgatósága ez ügyben — a közönség érdekében — a lehető leggyorsabban intézkedik.

Egy-egy vakitó villámnál a hajó fehérre mázolt bordáin e név olvasható: »Lucia«.

A gépész sipja keserves bugással kéri a sürgős segitséget.

— — —

Közvetlen a parton áll egy félig rombadőlt régi stilü ház. Fölötte egy viharedzett deszkán e két szó áll: »Grande Hotel«. Az ember inkább nevezhetné holmi luknak, mint kávéháznak. Ha az ember be akar menni, hát jól le kell hajolnia, hogy bele ne üsse fejebubját a szárfába. Igy bejutunk a lépcsőházba. De az Isten irgalmazzon annak, ki egy kicsit kótyagos fővel bandukol egy kis sziverősitőre a korhadt lépcsőkön, mert ha véletlenül a szélére talál lépni, az ördög lefelé viszi . .

A vendégszoba talán 25 m² lehet. Körüskörül nehéz asztalok, padok. Jobbra a söntés, előtte szundikál törött széken a gazda, a diszes Hotel tulajdonosa: Antonió mester. A szoba csak egy kis pinceablakból kapja a világosságot. A falakról az idő vasfoga leszedte a vakolatot. Csak imitt amott a sarkok mellett van egy kis fehérség.

Elég diszes társaság van együtt. A bal asztalnál két elzüllött hajóskapitány kártyáz. Jobbról valami betörésen erősen vitatkoznak a város leghiresebb bicskázói.

A söntés melletti asztal tetején egy matróz hármonikáz. Az asztal körül züllött lányok s csavargók duhajkodnak.

Künn az elemek vadul háborognak. A korcsma ajtaja szakadatlanul nyilik. Kézbölkézbe adják a kilincset az olasz városok sötét alakjai, a lazarónik.

Nagyot dörren. Az ajtó egy erős rugástul feltárul és nagysokára megjelenik a küszöbön egy igazi tipusa az olasz csavargóknak. Keresztbe fonja mellén a kezét s némi gőggel néz a társaságra.

A vendégek felugrálnak s felve suttogják: Siroló, Siroló!

Igen ő volt, a hires lazaróni király, még alig látott 20 tavaszt s máris kezei alá hajtotta öregebb kollégáit. Kik már, ha a nevét hallották is, borsódzott a hátuk. Mig a sarokban levő törzsasztalához ment, több széket felrugott s édes álmaiból a korcsmárost egy pár pofonnal felkeltette.

Nagyot villámlik. A villám kékes lángja kisértetiesen világitja meg a szobát. Utánna hatalmasat dörrent. Az egész ház megremegett. A falakról még a meglévő vakolat is utazásnak indult lefelé. A vendégek poharai csilingelve verődtek össze.

Siroló hirtelen felugrott. Kezét füléhez téve hallgatózott.

— Igen! ni most is. Hallottátok, hajó van közelben, biztos bajba jutott s ezzel nyakonragadta az egyik hajóskapitányt. S mielőtt az magához térhetett volna, már az utcán találta magát, nyomában Sirolóval. Beültek egy csolnakba s épen jókor érkeztek a katasztrófa szinhelyéhez a szirthez. A hajó darabokra törve uszkált a vad hullámokon. A szirtben két ember kapaszkodik görcsösen, az egyik Vranyczay a földesur, a másik Lucia a felesége. Siroló négyszer irányitotta a csol-

HIREK.

Hivatalvizsgálat. Takách Márton főszolgabiró f. ho 11-én hivatalvizsgálatot tartott Czelldömölk jegyzői hivatalában. Mindenben példás rend találtatott.

Elhunyt urinő. Dr. Brunner Ferenc ügyvédet szomoru gyász érte. Édesanyja, özv. Brunner Alajosné szül. Weszely Mária hétfőn délután 75 éves korában jobblétre szenderült. Hült tetemét szerdán délután helyezték örök nyugalomra városunk társadalmának részvétele mellett.

Vasvármegye a tanitókért. A mult héten az országház asztalán feküdt különféle kérvények között *csak 2 (kettő)* kérvény volt olyan, melyben törvényha óságok folyamodtak a tanitói fizetésrendezésért: Vasvármegyéé és Somogyvármegyéé. Hát a többi vármegye talán még most sem látja a tanitók nyomorát, mikor akárhány (de legtöbb!) vármegyei *szolgának* is több illetménye van, mint a tanitónak ! ?

Esküvők. Néhai Jakab Bódog volt czelldömölki főszolgabiró két leánya jövő kedden tartja Szombathelyen esküvőjét, mégpedig Erzsike Korén Gyula vasuti mérnökkel, Mici pedig Csikor Elemér zenetanarral.

Alakuló közgyülés. A mai válságos helyzet szükségessé teszi a legszélesebb körü intézkedések idejekorán való megtételét. A Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt Egyesülete erősen szervezkedik, hogy a netán beálló háborus idők készen találja őt. Városunkban is ma délután 2 órakor fiókegylet szervezése céljából alakuló közgyülést tart, melyre ez uton is hivatalos minden hazafi és honleány, aki netán részt követel magának a honmentés dicső munkájában és akinek szivét az emberbaráti szeretet nemes érzése tölti be.

Hirtelen halál. Németh József helybeli kutató, folyó hó 11-én az utcán járva kelve, hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat szivszélhüdést állapitott meg a halál okául.

Az adókezelés megvizsgálása. Dr. Káldy Imre pénzügyi tanácsos e hó 10—13-án felülvizsgálta városunk adóügyi kezelését és a házadó kataszterét. A tapasztaltak felett megelégedését fejezte ki Dezső Lajos adóügyi jegyzőnek.

Tejhamisitás. Nemrégen történt, hogy a járásorvos megállitotta Spitzer Lajos kemenssömjéni bérlő és Kiss Péterné izsákfai lakos tejeskocsiját és még mielőtt a kocsis a tejet leadta volna a helybeli tejcsarnokosnak, mintát vett belőlük. A megejtett vegyelemzés után megállapittatott, hogy a tej hamisitva volt, amiért a termelőket a szolgabiróság 100—100 korona pénzbirságra itélte. Nemcsak hogy méregdrágán fizetjük a tejcsarnok tejét, hanem még hamis tejjel is próbálnak szerencsét.

Szinészet. Egy jól konstruált társulat meg van ahhoz szokva, hogy előadásait a közönség méltóan honorálja. Az itteni viszonyokat ismerve, Radó igazgató teljesen meg lehet elégedve a nyilvánuló sikerekkel, mert emberemlékezet óta — és ez nagy szó — nálunk nem szokta a közönség oly mértékben megtölteni a szinházat, mint a jelen szezonban. Megérdemli valamennyi társulati tag, hogy megelégedéssel nyilatkozzunk róluk, mert szerepkörét mindegyik teljes ambicióval tölti be s versengve küzdenek a tapsokért. Általában telt ház nézte végig a hét válogatott számokból összeállitott műsorát, melyben ott találjuk: *Limonádé ezredes, Nincs tovább, Kis gróf, Gólya, Bál az udvarnál*, stb. cimü müveket. Pénteken Kabaret volt, szintén erős érdeklődés mellett. A tegnapi estén zsufolásig megtelt a nézőtér, hogy mindenki láthassa *Évát*. Megállapitható, hogy *Debreceni Gizi* iránt mutat legnagyobb érdeklődést a fiatal generáció, mig *Rózsahegyi Sári* inkább ügyes, naturalisztikus játékával bilincseli le a közönség figyelmét. *F. Simon Gizella Lőrincsy Aranka* szintén a jobb erőkhöz tartozik. *Faludy Kálmán* eredeti mókáival nem egyszer nevetteti meg a publikumot, *Jáky Dezső* szintén arra hivatott, hogy erőt varázsoljon a padsorok közé. *Marosi Sándor* kitünően kreálja a komoly szerepeket, *Cser Gyula* a hősszerelmest alakitja kellő természetességgel. *Szerdahelyi L.* is kitesz magáért, amiért nem is szokott iránta a közönség háládatlan lenni. — Ha az évad hátralevő része ia annyi sikert terem, mint az eddigi előadások, akkor elmoudhatja Radó: veni, vidi, vici.

»A katolikus autonómia«. Ily cim alatt Wenninger Mátyás ismert nevü közgazdasági iró, egy tanulmányt adott ki a következő tartalommal: Előszó. 1. A katholikus autonómia és annak jogosultsága. 2. A hitélet és a katholikus autonómia. 3. A katholikus autonómia szükségessége. 4. A katholikus egyházi vagyon eredete és rendeltetése. 5. A katholikus egyházi vagyon birtoklási joga és a szekularizáció. 6. A katholikus autonómia szervezeti és keretei. 7. A katholikus egyházi vagyon és annak kezelése. 8. A katholikus autonómia viszonya az egyházhoz, a valláshoz és a kalturához. 9. A katholikus autonómia szociális, modernizáló és evolucionális hatása. 10. A papi nőtlenségről. 11. A katholikus sajtó. 12. Zárszó. Miként a felsorolt fejezetekből látható, a munka, mely hat és fél nyomtatott ivre terjed, minden vonatkozásaiban, a legbehatóbban tárgyalja a katholikus autonómiát, melynél fogva vallás- és osztálykülömbség nélkül mindenki számára érdekes és tanulságos olvasmányt nyujt. Ára 2 kor. Megrendelhető a szerzőnél: Wenninger Mátyás Tata Komárom-megye.

Megszurta a községbirót. Páli János 25 éves kemenesmagasi legény f. hó 5-én sokat ivott a jóból és a Zsiray-féle vendéglőben duhajkodni, majd dühöngeni kezdett. Eleinte csak tört-zuzott mindent, később azonban előrántotta zsebkését és mindenkit leszurással fenyegetett. A községben nem lévén csendőr, a vendéglős a község biráját, Salamon Józsefet, Magasi György esküdtet és Varga István tüzoltófőparancsnokot hivatta el, mint akikről feltételezhető volt, hogy hivatali tekintélyükkel meg tudják fékezni a szilaj legényt. A biró Páli elé állt és felszólitotta, hogy viselje magát csendesen és mejen haza. A legény azonban nem ismervén nagyobb urat nálánál, a biróra vetette magát és annak vállába szurta kését. Ha a jelenvoltak le nem fegyverzik Pálit, komolyabb bajok is származhattak volna, mert a legény fenevad módjára kezdte a vérengzést. Mondanunk se kell, hogy a bünhödés ideje rövidesen elérkezik.

Elzárásra itélt pezsgő-gyáros. Nem kell mindjárt arra gondolni, hogy a Törley vagy a Litke-féle pezsgőgyár tulajdonosát itélték el, mert van Magyarországon száz és száz pezsgőgyáros, akik titkos uton és módon gyártják az ő speciálitásukat. Ilyen volt Mészáros József csöngei lakos is, akinek gyártmányait a hatóság, tekintettel arra, hogy a vegyités titkát és szereit nem akarta elárulni, lefoglalta és eljárást tett ellene folyamatba. A helybeli szolgabiróság ezért el is itélte őt 3 napi elzárásra és 100 korona pénzbirságra.

Tolvajlás a vasuton. Pap Emil csepregi lakos került a héten járásbiróságunk fogházába. Az a gyanu ellene, hogy f. hó 9-én Komárom és Győr között a haladó vonaton kirabolta Nagy Sándor budapesti ügyvédet. A vizsgálat folyik ellene.

Járvány-megszünés. Alsóság község eddig a sertésorbánc miatt zár alatt állott. Minthogy e járvány megszünt, a község feloldatott a zár alól.

Jegyzőink és az uj adótörvény. A közigazgatás szervezete erősen tanulmányozta a szerencsétlen uj adótörvény paragrafusait, sőt, hogy ennek utvesztőjében senki fenn ne akadjon, dr. Káldy Imre pénzügyi tanácsos a szombathelyi pénzügyigazgatóság kiküldötte, f. hó 14-én előadást is tartott járásunk összes jegyzőjének, továbbá az adóügyeket kezelő községi alkalmazottaknak. Mint tudjuk, a pénzügyminiszter az uj adótörvénynek 1913 évi január hó 1-én leendő életbeléptetését felfüggesztette s igy alig lesz jegyzőinknek szüksége arra, hogy mostanában az uj elméletet a gyakorlatba is átvigyék.

Szeget ütött a fejébe sokáig mindenkinek, ha arról volt szó, hogy hol vásárolja nak be. Mióta azonban **Sommer Lajos** füszerüzlete (Nemesdömölki-utca) olcsó árainál fogva ismeretessé vált, a bevásárlás gondja senkit sem emészt.

Névmagyarositás. Kohn József helybeli illetőségű vasuti kalauz belügyminiszteri engedéllyel családi nevét *Korányi* ra magyarositotta.

---

nakot a hajótörötteknek, de mind a négyszer elsodorta az ár. Már ugy látszott, hogy mind ott vesznek, mikor a szerencsés véletlen a szirtnek hajtotta a csolnakot. Meg voltak mentve.

— — —

Vranyczay hálából fiává fogadta a nemeslelkü csavargót, kit csak pillanatnyi virtuskodása hajtotta arra, hogy az élete kockáztatásával megmentse embertársát.

Multak az évek. Siroló egyik nyári délután a kert fáinak hüs lombja alatt nyugágyán szunyókált, mikor egy forró csók verte fel álmaiból. Ijedten ugrott fel s anyját látta maga előtt sárga pongyolában kibontott hajjal, mely hosszu fürtökbe födte be patyolat vállát. Az ifju nő kacéran ült Siroló mellé s egyetlen pillantásával, még jobban ingerelte maga ellen szerelmét Sirolónak.

Ily ment ez nap-nap után, mikor Siroló nekibatorodva az egyik felhőtlen éjjel kitárta szivét anyja előtt, Lucia szépsége ujra győzött. S e naptól kedvese lett Sirolónak.

Más jó idős elvezető a tilott gyümölcsöt, mikor egy éjjel a ferj megtudott mindent. Az asszonynak azonnal mennie kellett. Siroló ezért provokálta atyját.

A következő nap jó korán farkasszemet nézett egymással a ket ellenfél. Apa és fiu.

A nap épen felbukott, mérgesen nézte a zivatart. Haragjában vérvörösre festette az eget . . .

A párbajt vezető tenyerével tapsolt, Siroló felemelte kardját, épen vágásra készült, mikor az apja eldobta a kardját.

— Nem verekedem! Nem azért, hogy félnék, hogy talán félteném nyomorult életem, Nem! Hanem arra nem emelek se kardot, se a kezem, ki életem megmentette. Arra esküszöm. Itt a kezem fiam, kell vagy nem?

A segédek csodálkozva néztek egymásra.

Siroló odaugrott apjához, megfogta kezét, görcsösen rángatódzott teste, fejét lesütve. könnyezvé sugta:

— Köszönöm!

— — —

Két év multa Siroló megnősült. S amint fényes kiséretével kilépett a templomból, az ajtóban egy megtört agg nő morzsolgatta az olvasót. Mikor meglátta az uj párt, kinyujtá aszott karjat a par fele s gépiesen mormogá:

— Csak egy centesimet!

Drágasági segély. A vallás- és közokt. minisztérium Oswald Lajos alsósághi ág. h. ev. tanitónak egyszersmindenkorra 150 kor. drágasági segélyt engedélyezett.

A mostoha — nem állami tanitó. Érdekes bepillantást lehet tenni a most tárgyalás alatt álló kultusztárcához tartozó költségvetésbe. Látható abból, hogy a *8524 állami* tanitó fizetésrendezésére 4,070.000 K többlet, mig a közel *25.000 nem állami* tanitó részére csak 5,700.000 K van beállitva. Ugy látszik, hogy a tanitó az államnak legmostohább gyermeke marad, de mégis a legmostohább a — nem állami tanitó.

A sárvári áll. polgári leányiskola már szerepel az 1913. evi költségvetésben. Tehát a szomszédban ismét egy jókora lépéssel előbbre vannak.

Vasuti munkások sztrajkja. A répcevölgyi vasut épitkezésénél alkalmazott munkások közül körülbelül harmincan azonnal és minden előzetes ok nélkül beszüntették a munkát. Váczy Mihály, a munkálatokat vezető mérnök,azonnal a hatósághoz fordult. Beavatkozásra azonban nem került a sor, mert a munkások, — ugylátszik, — meggondolva a dolgot, minden követelés nélkül munkába állottak. Zavargás nem volt.

Az eltörölt ünnepek és a biróságok. X. Pius pápa a »Motu proprio de diebus festis« cimmel kiadott iratában tudvalevőleg felmentette a hiveket a misehallgatás kötelessége és a szolgai munka tilalma alól Urnapján, karácsony, husvét és pünkösd másnapján, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján (febr. 2-án), Gyümölcsoltó Boldogasszony napján (március 25-én) és Kisasszony napján (szeptember 8 án). Mivel azonban e napok ünnepi jellegét nem szüntette meg, az igazságügyi miniszter elrendelte, hogy a mel előlt napokat az igazságügyi hatóságok ügyvitele szempontjából továbbra is ünnepnapoknak kell tekinteni és a királyi ügyészségek részére kiadott hivatalos naptárban vörös betükkel kell feltüntetni.

Mulattató. Feleség: Pfuj! Három lépésről megérzem rajtad a borszagot.

Férj: No, hisz jó is volna, ha a te kedvedért rózsaolajat innám.

*

Dori: Ej-ej, soha sem hittem volna, hogy te ennyire iszákos vagy.

Flori: Mit beszélsz, dehogy vagyok én iszákos! Én csak nagyon szerencsétlen vagyok.

Dori: Mennyiben?

Flori: Hát nem szerencsétlenség, ha az ember szomjas, aztán masfél literke bor is megárt az ilyen öregecske embernek? Lásd pajtás, milyen ostoba vagy!

*

Tanitó: Szerbia okoskodik és henceg. Meg tudnád-e mondani Ferkó, hol van-ez a Szerbia?

Tanuló: Igenis tanitó ur, Szerbia a földrajzban van.

*

Anti: Ha volna két millió koronád, adnál nekem egyet?

Izidor: Mán hogyne adnék?

Anti; Hátha volna csak kétszázezer, adnál egyszázezeret?

Izidor: Hogyne, pajti!

Anti: Hátho volna két koronád, adnál nekem egyet?

Izidor: Adna a fene!

*

Vendég; Pincér, a öt koronából még vissza jár!

Pincér: Nem jár vissza kérem semmi, a-többi borravaló, kérem.

Vendég: De én nem mondtam, hogy tartsa meg.

Pincér: Kérem ássan, az nem lesz semmit kérem. Néha magam is feledékeny vagyok, kérem.

A magyar haza soha sem volt derék, sőt kitünő férfiak hijjával. Egy nemében a hazafiaknak azonban mindig szükölködött; olyanokéban tudniillik, akik tartózkodás nélkül a nemzet szemére lobbantják az igaz szót. — Egy kiváló államférfiu azt mondta a minapában, hogy Széchenyi István grófnak a »Politikai Programm Töredékek« cimü munkájában tett emlékjelentése egy korra sem illik annyira, mint arra, mely 1867-től a mai napig elmult. — Igaz e, azt mondják meg azok, akik politikával foglalkoznak; mi csak azt jegyezzük meg, hogy itt az ideje, hogy — alkossunk.

A béna cárevics. Szánalmas gyermek!... Arra született, hogy egykor másfélszáz millió ember fölött uralkodjék és nem cserélne vele egy egészséges, fütyelabu utcagyerek. Tenger kincs, mérhetetlen hatalom vár rá és szegényebb a szegénynél, koldusabb a koldusnál. Sántán, fáradtan biceg keresztül a gyermek tündérkertjén; sápadt mosolygását hiába igyekszik rózsásra festeni a tömérdek pompa, a tuláradó fény . . . A minden oroszok rettegett cárja és egy remegő szivü beteg aszszony még remélnek az elkövető csodában, a rideg tudomány azonban már megállapitotta, hogy nincs reménység és a cárevics örök életére béna marad. A hatalmas cár, mint a mesebeli király, talán félbirodalmat oda adná, ha még egyszer ugrálni látná a trónörököst. A sors azonban nagyobb ur a császároknál és csontos markával válogatás nélkül markol bele a szivekbe . . . Nos hát mi a legdrágább kincs ezen a földön? — Igen: a testi épség, az egészség.

NYILT-TER.

(E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

Köszönetnyilvánitás.

El nem mulaszthatom, hogy e helyen is köszönetet ne mondjak a helybeli Vasutas Szövetségnek és az ev. Nőegyletnek azon nemes tettéért, hogy karácsonyra a szegény gyermekek között kiosztandó ruhaszükségletüket üzletemben szerezték be. Fentiek egyesületek e tettükkel szép példát mutattak arra nézve, hogy a helyi ipart erősitsék Szem előtt tartva, hogy: amit megkapunk itthon, ne vásároljuk idegenben.

További szives pártfogást kérve,

kiváló tisztelettel

Tihanyi Béla

kész férfiruha-raktára.

Elsőrangu

női ruha szabó,

készit mindennemü angol kosztümöket, valamint francia ruhákat elegáns és szolid kivitelben a legujabb divat szerint.

A nagyérdemü hölgyközönség becses pártfogását és bizalmát kéri

Burányi Mária

Erzsébet utca 17.

Gróf Károly-féle házban.

KARÁCSONYRA

legszebb és legalkalmasabb ajándék egy szabályozható arany betüs gyürü.

14 karátos aranyból 5 K.

ezüst aranyozva 2 K.

Arany és ezüst nyakláncok, szivek, amulettek, keresztek, gyürük, fülbevalók, arany-, ezüst- és nikkel órák nagy választékban

MOLNÁR LAJOS

ékszerész és órás üzletében (Városházépület) szerezhetők be a legolcsóbban.

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonnan épült

ház

a város legforgalmasabb helyén, áll 4 lakásból, nagy pincével, kapuszinnel, nagy kerttel azonnal eladó.

Bővebb értesités nyerhető a kiadóhivatalban.

LEGTARTÓSABB

huzott drótszálas lámpa.

Magyar

SIEMENS SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest VI. Teréz-körut 36.

Hölgyek figyelmébe.

Aki fess és kényelmes füzőt óhajt, rendelje meg

Győrött, Böbék Dánielné

Megyeház-utca 9. szám alatt levő mellfüzőkülönlegességi műtermében. A legujabb francia reform vagy igen kényelmes halcsont nélküli házi füzőt mérték után igen jutányos árban. Javitás és tisztitás szintén elfogadtatik.

Ugyanott utazóno' felvétetik.

Ne menjünk

vidékre vásároln,

mikor Czelldömölkön a Gayer-féle házban levő férfi-szabó üzletben a legkifogástalanabb ruhák készülnek.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérve szives pártfogását, amit azzal fogok hálálni, hogy szaktudásommal a legszebb szabásu férfiruhákat készitem.

Szövetraktáromban a legnagyobb választékban, találhatók a legdivatosabb angolszövetek és ezekből jutányos áron szolgálom ki rendelőimet.

Angol és francia szabásu öltönyeim ugy ár, mint kivitel szempontjából rendelőim igényeit kielégitik.

Tisztelettel **WEISZ LIPÓT,** férfi-szabó.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b tudomására, hogy **Czelldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában** (Simon Sándor-féle ház) levő

uriszabó üzletemet

a Háczky-féle házba az (Uj kávéházzal szemben) helyeztem **át.**

Midőn erről igen tisztelt rendelőimet értesitem, kérem további becses pártfogásukat.

Öltönyöket a legdivatosabb szabásban készitek

Tisztelettel

Németh László

uri-szabó.

Uj ciptárőrak!

Czelldömölk és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozom, hogy **Czelldömölkön, az apátsági szekházban levő** első számu üzlethelyiséget (Gayer céggel szemben kibéreltem és ott **kész férfi-, fiu- és gyermek**

cipőraktárt

rendeztem be.

Raktáron tartom ugy az egyszerü, mint a legdivatosabb cipőket, melyeket legolcsóbb áron árusitok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve,

kiváló tisztelettel

Klaffl Sándor.

Ne gondolkozzék,

hogy mit fog karácsonyi és ujévi ajándékul vásárolni, hanem keresse fel

SPIELER EDE utóda

KOSZTOLITZ MÁTYÁS

üveg és porcellán kereskedését Czelldömölkön,

ahol étkező és mosdó szervizeket, lámpákat, evőeszközöket, diszmütárgyakat a legolcsóbb árban szerezhet be. **Játékárukból dus raktár.**

Képkeretek legdiszesebb kivitelben készülnek.

Borszéki
GYÓGY- és ÜDITŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!
Főraktárés: Gayer Gyula-cég, Czelldömölk.

638/1912. vht. sz.

Árverési hirdetmény

Alulirott birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szombathelyi kir. örvényszéknek 1912. évi 12483/p végzése következtében dr. Szekeres Pál ügyvéd által képviselt Brandl Ignácné ostffyasszonyfai lakos felperes javara Czelldömölk községben 600 K s jár. erejéig 1912. évi november 19. és 21-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 771 K 33 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: üveg és porcellán edények, rövidáruk, bolti berendezés és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a czelldömölki kir. járásbiróság 1912. évi V. 383. számu végzése folytán 600 K tőkekövetelés, ennek 1912 évi október hó 21 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 100 K 66 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Czelldömölk községben alperes lakásán és üzlethelyiségében leendő megtartására **1912. december 17-ik és következő napjanak d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107 és 108. §-ai értelmében készpenzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Czelldömölk, 1912. december 8.

ZÁBORSZKY SÁNDOR
kir. bir. végrehajtó.

A VILÁG LEGJOBB TEÁJA
UNITED KINGDOM COMPANY
U.K.Co TEAS
Az angol király szállitói.
Kiváló gyöngy.
„Kingdom Blend"
Az angol király fiva o'c ock teaja.
A walesi herceg szállitói.
Az „UK" teák
mindenfelett kiadósak és szamatosak.
Főraktár: Röh Pál cégnél.

TÖRLEY
KARÁCSONYRA
PEZSGŐT IS IHAT
viz helyett az előnyös bevásárlás folytán, ha ajándékait
KLAPPER FÜLÖP bútoráruházában
Czelldömölkön (Gayer ház) szerzi be.
Rendkivül mérsékelt áron kaphatók itt különféle
BUTOROK
gyermekkocsik, vasutas kézikaszkak, szőnyegek, függönyök, ágygarniturák, böröndök, utazókosarak, erszények, teeáruk, fésük, hajdiszek, pipére és fodraszati cikkek, gyógyszappanok kicsinyben és nagyban.
Teljes szoba- és konyhaberendezések.
Bútorok részletfizetésre is kaphatók.

Nyomatott [illegible] Nagy [illegible] könyvnyomdájában Czelldömölk.